

T.C.
GIDA TARIM VE HAYVANCILIK BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-782
Konu : Soru Önergeleri

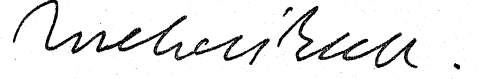
02 Mart 2012

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 24.01.2012 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.00-43933 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, Kütahya Milletvekili Alim IŞIK'a ait 7/2981 ve 7/2982, Erzurum Milletvekili Oktay ÖZTÜRK'e ait 7/2983 ve 7/2984, Balıkesir Milletvekili Ahmet Duran BULUT'a ait 7/2985, Giresun Milletvekili Selahattin KARAAHMETOĞLU'na ait 7/2986, Hatay Milletvekili Refik ERYILMAZ'a ait 7/2987 ve Ordu Milletvekili İdris YILDIZ'a ait 7/2988 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

- 1-Görüş 7/2981 (3 sayfa)
- 2-Görüş 7/2982 (2 sayfa)
- 3-Görüş 7/2983 (2 sayfa)
- 4-Görüş 7/2984 (5 sayfa)
- 5-Görüş 7/2985 (3 sayfa)
- 6-Görüş 7/2986 (1 sayfa)
- 7-Görüş 7/2987 (5 sayfa)
- 8-Görüş 7/2988 (1 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ**Önerge Sahibi****:Ahmet Duran BULUT
Balıkesir Milletvekili****Esas No****:7/2985**

Hayvancılık sektörünün kalbi Balıkesir’de atmaktadır. Kırmızı et üretiminde ilk sırada. Süt hayvancılığı ve yem üretiminde de ilk sıralardadır.

Hayvancılık sektöründe büyük sıkıntılar yaşanmaktadır. Yem hammaddesinin ithal edilmesi bu durumun en önemli sebepleri arasındadır. Ülkemizde milyonlarca dönüm tarım arazisi boş dururken dışarıdan mısır ithal edilmesi şaşırtıcı ve teşvikin yetersizliğinin göstergesidir.

Hayvancılığa verilen destekler yetersiz ve amacına uygun kullanılmamaktadır.

Dışarıdan canlı hayvan ve kırmızı et ithalatı sıkıntının diğer önemli konusudur. Balıkesir’de son iki yılda 8 bin 301 büyük baş besi hayvanı, 1426 büyük baş damızlık hayvanı ithal edilmiş, sadece 2011’de 156 bin küçükbaş hayvan ithalatı gerçekleştirilmiştir. Aynı dönemde 888 bin 322 kilo sığır eti ithalatı yapılırken bunun 78 bin 804 kilosu Balıkesir’de tüketilmiş, kalanı ise Bursa, Kocaeli, Çorum ve İzmir gibi şehirlere sevk edilmiştir. Kırmızı et üretiminde belirli bir yeri olan Balıkesir’e bu kadar canlı hayvan ve et ithalatı yapılması yerli üretimi de tehdit etmektedir.

Et üretiminin yüzde 50’sinden fazlası kayıt dışı kesimlerden elde edilmektedir. Bu durum halk sağlığını tehdit etmenin yanında gelir kaybına da sebep olmaktadır. Kayıtlı kesim yapanlar için bu durum haksız rekabete de sebep olmaktadır.

SORU 1) Hayvancılığa verilen desteklerin artırılması konusunda çalışmalarınız var mıdır? Desteklerin amacına uygun kullanılıp kullanılmadığının denetimleri nasıl yapılmakta, uygun kullanılmayan destekler ile ilgili yapılan işlemler nelerdir?

CEVAP 1) Tarım sektöründe önemli bir yere sahip olan hayvancılık Hükümetimizce öncelikli sektör olarak ele almış ve bu kapsamda hayvancılık destekleri, sektörün gelişmesi ve verimliliğin artırılmasına yönelik olarak etkinleştirilmiştir.

Bu kapsamda; Büyükbaş ve küçükbaş hayvancılıkta çeşitli konularda 2000 li yıllarda başlamış olan hayvancılık desteklemeleri 2011/1430 sayılı “2011 yılında yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararı” ile devam ettirilmiştir. Söz konusu kararda özellikle hayvancılık ile ilgili olarak yetiştiricilerimize; anaç sığır-manda, koyun-keçi, suni tohumlamadan doğan buzağı, suni tohumlamadan doğan çevirme melezi, çiğ süt, çiğ sütün değerlendirilmesi, projeli damızlık koyun-keçi, besilik erkek sığır, gen kaynaklarının korunması, tiftik, ipek böceği, arı ve su ürünleri yetiştiriciliği, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları konularında destekleme ödemeleri yapılmıştır.

Hayvancılık desteklerinin tarımsal destekler içerisindeki payı önemli seviyede artırılmıştır. 2002 yılında tarımsal destek bütçesi içerisinde hayvancılığın payı %4,4 iken, 2011 yılında %26’ya çıkarılmıştır. Aynı şekilde hayvancılıkta destek kalemi sayısı 2002 yılında sadece 4 iken, 2011 yılında 27’ye çıkarılmıştır.

Hayvancılık destekleri, 2011 yılında 2002 yılına oranla rekor artış göstererek 20 kattan fazla artmıştır. Hayvancılık destekleri kapsamında; 2002 yılında 83 Milyon TL destek ödenmiş iken, 2011 yılında 1 Milyar 726 Milyon TL destekleme ödemesi yapılmıştır. Söz konusu desteklemelere ilişkin ödemeler Bakanlar Kurulu Kararı ve Tebliğ çerçevesinde belirlenen ödeme planlarına uygun olarak gerçekleştirilmektedir.

Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatiflerince tarım kesimine kullandırılan kredilerde faizler hayvancılık sektörü için %100 sübvansede edilerek 1 Ağustos 2010 tarihinden itibaren faizsiz kredi uygulaması başlatılmıştır. Hayvancılığa yönelik faizsiz kredi uygulaması kapsamında, uygulamanın başlamasından 2011 yılı sonuna kadar 6 Milyar TL'nin üzerinde kredi kullandırılmıştır.

2011/1430 sayılı "2011 yılında yapılacak Tarımsal Desteklemelere İlişkin Bakanlar Kurulu Kararının "Denetim, haksız ödemelerin geri alınması ve hak mahrumiyeti" konulu 13. Maddesinin birinci fıkrasında "*Destekleme ödemelerinin denetimini sağlayacak tedbirleri almaya Tarım ve Köyişleri Bakanlığı yetkilidir. Bu amaçla yapılacak çalışmalarda gerektiğinde diğer kamu kurum ve kuruluşları ile kooperatifler, ziraat odaları ve birliklerin hizmetlerinden yararlanılır.*" hükmü yer almakta olup Bakanlığımızca verilen desteklerin kontrolü yürürlükteki mevzuat kapsamında il/ilçe gıda tarım ve hayvancılık müdürlüklerimizce mahallinde yapılmaktadır. Uygun kullanılmayan destekler tespit edildiğinde yürürlükteki mevzuat gereği ödeme tarihinden itibaren 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun çerçevesinde geri alınmaktadır.

SORU 2) Yem hammaddesinin ithalatının önüne geçilerek yerli üretimin teşvik edilmesini ne zaman gerçekleştirmeyi düşünüyorsunuz?

CEVAP 2) Yem bitkileri desteklemeleri 2000 yılında 2000/467 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile başlatılmıştır. 2000/467 sayılı kararname ve uygulama esaslarının belirlendiği tebliğ ile birlikte yonca, korunga, fiğ, macar fiği, silajlık mısır, sorgum türleri, hayvan pancarı, yem şalgamı, tritikale ile fiğ karışımları ve yapay çayır mera tesisleri destekleme kapsamında değerlendirilmiştir. 2011 yılı yem bitkileri destekleme uygulamalarında ise yukarıdaki yem bitkilerine ek olarak yem bezelyesi ilave edilmiş olup, ayrıca tek yıllık yem bitkileri ile buğdaygıl yem bitkileri karışımına da destek verilmektedir.

Yem bitkileri üretimi önemli oranda desteklenmiş ve sağlanan desteklerle yem bitkileri üretim alanı son 8 yılda %83 artırılmıştır. 2002 yılında yem bitkileri üretim alanı 1,2 Milyon hektar iken, 2010 yılında 2,2 Milyon hektara ulaşmıştır. Bu artış ile ülkemizin yaklaşık 50 Milyon ton civarında olan kaliteli kaba yem ihtiyacının yaklaşık %75'i karşılanmıştır.

Ayrıca fark ödemeleri kapsamında yem hammaddesi olarak kullanılan; dane mısır, buğday, arpa, yulaf, çavdar, tritikale, soya gibi ürünlere pirim desteği verilmektedir. Fark ödemeleri kapsamında 2002 yılında toplam 186 Milyon TL prim desteği verilmiş iken, destek miktarı 2011 yılında 2 Milyar 502 Milyon TL'ye ulaşmıştır.

SORU 3) Dışarıdan canlı hayvan ve et ithalatının önüne geçilmesi adına Bakanlık tarafından yapılan çalışmalar var mıdır?

CEVAP 3) Hayvancılığın geliştirmesine yönelik olarak verilen desteklerin yanında önemli projeler de yürütülmektedir. Bu projelerden bazıları aşağıda belirtilmektedir.

- Sığırlarda suni tohumlama,

- Önsoykütüğü –Soykütüğü,
- Döl kontrolü faaliyetleri,
- Küçükbaş Hayvancılığın Islahı,
- Mera ve Yem Bitkileri Üretimini Geliştirme,
- Yetiştirici-Üretici Örgütlerinin Kurulması,
- Hayvan Hastalıkları ile Mücadele,
- Süt Sığırcılığı Kooperatif Yatırımları,
- Hayvan Gen Kaynakları ve Sürdürülebilirliğinin Sağlanması,
- Koyun ve Keçi Yetiştiriciliğini Geliştirme Projesi.

Verilen destekler ve yürütülen projeler sayesinde, 50 baş ve üzeri kapasiteye sahip işletme sayısı 2002 yılında 4.300 iken, 2010 yılında 24.000'e ulaşmıştır. Ülkemizde süt üretimi 2002-2010 yılları arasında %61 oranında bir artış ile 8,4 Milyon tondan 13,6 Milyon tona yükselmiştir. Aynı dönemde kırmızı et üretimi ise %86 oranında bir artış ile 420 Bin tondan 780 Bin tona çıkmıştır.

SORU 4) Kayıt dışılığın önüne geçilmesi konusunda alınan tedbirler nelerdir?

CEVAP 4) Bakanlığımızca kayıt sistemlerinin geliştirilmesi ve kayıtlılığın artırılması amacıyla önemli projeler yürütülmektedir. Hayvancılık desteklerinin amaçlarından bir tanesi de kayıtlılığı artırmak olup, hayvancılık desteklerinde Bakanlığımız veya ilgili kurumların sistemlerine kayıtlılık şartı aranmaktadır.

2001 yılında başlatılan hayvan kayıt sistemi ile büyükbaş hayvanlar ve bu hayvanların bulunduğu işletmeler TURKVET veri tabanına kaydedilmektedir. TÜİK verilerine göre ülkemizde 11,5 Milyon olan büyükbaş hayvan varlığının tümü TURKVET veri tabanında 2 Milyon 850 Bin işletme üzerinde kayıtlı bulunmaktadır.

2010 yılı Ağustos ayında küçükbaş hayvanların kayıt altına alınması amacıyla “Koyun ve Keçi Kayıt Sistemi” kurulmuştur. Kayıt sistemi ile küçükbaş hayvanlar küpelenerek kayıt altına alınmakta, hareketleri izlenmekte, aşılama uygulamaları ile hastalık takipleri yapılmaktadır.